

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 25.06.2004
KOM(2004) 444 končno

Predlog

SKUPNO STALIŠČE SVETA

**o pogajanjih v Svetu Evrope v zvezi s Konvencijo o pranju denarja, preiskavi, zasegu in
zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, iz leta 1990**

(predložena s strani Komisije)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Ta predlog skupnega stališča se nanaša na preprečevanje in boj proti kriminalu, organiziranemu ali drugemu, zlasti terorizmu, na katerega se izrecno sklicuje člen 29 Pogodbe o Evropski uniji. Na teh področjih lahko Svet brez poseganja v pristojnosti Evropske skupnosti deluje samostojno, sprejme skupno stališče na pobudo katere koli države članice ali Komisije, ki opredeljuje pristop Unije k posebni zadevi, kot to določa člen 34(2)(a) Pogodbe o Evropski uniji.

Ne glede na povečano pristojnost Evropske skupnosti na tem področju v zadnjih letih je EU razvila splošno politiko za preprečevanje in boj proti organiziranemu kriminalu in terorizmu. Ta politika temelji na multidisciplinarnem pristopu, ki združuje elemente preprečevanja, identifikacije in preverjanja identitete zadevnih oseb ter sumljivih transakcij, materialno kazensko pravo, policijo in sodelovanje sodišč.

Skupni ukrep z dne 3. decembra 1998 o pranju denarja, identifikaciji, sledenju, zamrznitvi, zasegu in zaplembi sredstev ter premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivim dejanjem¹ dopolnjuje Direktivo o pranju denarja z obravnavo potrebe po bolj učinkovitem sodelovanju med državami članicami na tem področju. Zgoraj omenjene skupne ukrepe delno nadomešča okvirni sklep² o pranju denarja, v zvezi z identifikacijo, sledenjem, zamrznitvijo, zasegom in zaplembo premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem. Namen je zagotoviti, da bodo države članice naredile potrebne korake, da ne bodo uveljavile ali potrdile pridržkov glede številnih posebnih členov konvencije iz Strasbourga iz leta 1990³, ki zavezuje države članice, da uvedejo ukrepe zaplembe in kriminalizirajo pranje premoženjskih koristi, pridobljenih s hudimi kaznivimi dejanji. Okvirni sklep države članice tudi zavezuje, da zagotovijo, da njihova domača zakonodaja dovoljuje zaplembo premoženja v vrednosti, ki ustreza premoženjski koristi, pridobljeni s kaznivim dejanjem.

Akt Sveta z dne 30. novembra 2000⁴ širi pristojnost Europolu zlasti glede pranja denarja, ne glede na vrsto kršitve, iz katere oprana premoženjska korist izvira.

Protokol h Konvenciji o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah, ki je bil uveden z Aktom Sveta z dne 16. oktobra 2001⁵, omogoča, da pristojni organi držav članic zagotavljajo podrobnosti o bančnih računih in bančnih operacijah identificiranih oseb. Države članice se v tem smislu ne morejo sklicevati na bančna pravila o tajnosti, kot temelj zavrnitve sodelovanja.

Osnutek Okvirnega sklepa o zaplembi premoženjske koristi, sredstev in premoženja, povezanega s kaznivim dejanjem⁶ je dobil dne 19. decembra 2002 politično soglasje Sveta za pravosodje in notranje zadeve. Predlog skuša zagotoviti učinkovita pravila, ki urejajo postopke zaplembe premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, vključno v zvezi z dokaznim bremenom, glede izvora premoženja, ki ga ima oseba, obsojena za kaznivo dejanje

¹ Skupni ukrep 98/699 PNZ z dne 9.12.1998

² 2001/500/PNZ UL L 182 5.7.2001, Komisija bo pred koncem leta 2003 predložila poročilo o izvrševanju tega okvirnega sklepa in omogočila Svetu, da oceni, v kakšnem obsegu so bili sprejeti ukrepi, potrebni za uskladitev z okvirnim sklepom.

³ Konvencija o pranju, preiskavi, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, Svet Evrope, november 1990.

⁴ Akt Sveta z dne 30. novembra 2000 UL2000/C358/01

⁵ 2001/C 326/01, z dne 21.11.2001

⁶ UL C184, 2.8.2002, str. 3.

organiziranega kriminala. Okvirni sklep o izvršitvi odredb zamrznitve premoženja ali dokazov⁷ določa pravila za priznanje in izvrševanje odredb zamrznitve, ki jih izdajo sodni organi države članice v okviru kazenskih postopkov. Osnutek okvirnega sklepa, ki je 29. aprila prejel politično soglasje Sveta za pravosodje in notranje zadeve, določa podoben pristop glede izvršitve odredb zaplembe v EU⁸. Konvencijo o pranju, preiskavi, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem („Konvencija“) je v septembru 1990 odobril odbor ministrov in je bila v novembru tega leta dana na voljo za podpis. V septembru 1993 je stopila v veljavo in vse države članice so zdaj pogodbenice Konvencije. Konvencija skuša zagotoviti pravila, ki zajemajo preiskave organov kazenskega pregona, ki vodijo do nalaganja in izvrševanja kazni zaplembe, in omogočiti učinkovit mehanizem mednarodnega sodelovanja pri odvzemu sredstev in premoženjskih koristi kriminalcev, ki izvirajo iz njihove dejavnosti. Konvencija je prejela priznanje kot eno glavnih mednarodnih sredstev na tem področju. Vseeno so se v letu 1998 začele razprave glede možnih sprememb konvencije zaradi znatnega napredka v razumevanju in reševanju grožnje pranja denarja, ki je nastopil po letu 1990.

Urad evropskega odbora za težave s kriminalom (CDPC) Sveta Evrope se je novembra 2000 odločil ustanoviti posvetovalno skupino, ki bi presodila o priporočljivosti sestave dodatnega protokola h Konvenciji. Posvetovalna skupina je bila med drugim zaprosena raziskati vprašanja, ki izvirajo iz okoliščin boja proti pranju od odobritve Konvencije dalje.

Končno poročilo o dejavnostih posvetovalne skupine je bilo v juniju 2002 predloženo CDPC na plenarnem sestanku. Posvetovalna skupina je ugotovila, da obstajajo močni argumenti v prid obsežni posodobitvi Konvencije, ki se lahko spremeni z „Dodatnim protokolom h Konvenciji“ („Dodatni protokol“).

Končno poročilo o dejavnostih posvetovalne skupine je priporočilo, da bi posodobljena Konvencija morala vsebovati obsežno vrsto ukrepov, kot so identifikacija, zaseg in zaplemba kriminalnega premoženja in mednarodno sodelovanje v kazenskih zadevah med organi kazenskega pregona.

Spričo ozadja Dodatnega protokola na eni strani in razvoja zakonodaje EU v zadnjih letih na drugi strani, bi morale države članice EU v pogajanjih zasledovati skladno in dosledno strategijo. Na ravni EU bi se morala preprečiti trenja, nedoslednost in nasprotovanja med predvidenim Protokolom in različnimi političnimi in pravnimi sredstvi. Glede na to, da je na področju boja proti finančnim vidikom organiziranega kriminala in terorizma v EU že vzpostavljen pravni red, se ne bi smel samo izvajati v državah članicah EU, temveč tudi upoštevati kot vodilno načelo pogajanj na mednarodni ravni, zlasti v širšem evropskem kontekstu.

Potreben je predlog skupnega stališča, ki opredeljuje pristop Unije k posebni zadevi.

⁷ 2003/577/PNZ, 22.7.2003, L196/45

⁸ 2002/C184/05, 2.8.2002, C184/8

SKUPNO STALIŠČE SVETA

o pogajanjih v Svetu Evrope v zvezi s Konvencijo o pranju denarja, preiskavi, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, iz leta 1990

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji, naslova VI in zlasti člena 34(2)(a) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije⁹,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropska unija obravnava preprečevanje in boj proti pranju denarja in financiranju terorizma, kot zadeve izredne pomembnosti za vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravičnosti;
- (2) Načela in pravila zakonodaje v Evropski uniji glede preprečevanja in boja proti pranju, zamrznitvi premoženja in boja proti terorizmu, kot tudi 40 priporočil projektne skupine za finančno ukrepanje in 8 posebnih priporočil glede financiranja terorizma in drugih mednarodnih pravnih sredstev, kot je Konvencija Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in Konvencija Združenih narodov proti korupciji, med drugim služijo kot osnova trenutnim pogajanjem v okviru Sveta Evrope o Dodatnega protokolu, ki spreminja Konvencijo o pranju, preiskavi, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, iz leta 1990 („Konvencija“);
- (3) Ta pogajanja bodo upoštevala spremembe obstoječih določil Konvencije. Poleg tega se bo razmislilo o vključitvi ukrepov o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma, v skladu s popravljenimi pogoji priporočila odbora strokovnjakov po 53. plenarnem zasedanju evropskega odbora za težave s kriminalom;
- (4) Konvencija se smatra kot pravni red Unije;
- (5) V trajajočih pogajanjih obstaja potreba po uskladitvi stališča Unije, s ciljem doseganja optimalnega rezultata v pogajanjih glede Dodatnega protokola h Konvenciji;
- (6) Unija mora pri zasledovanju svojih ciljev hkrati zagotoviti tudi skladnost z določenimi obvezami, ki jih je sprejela v odnosu do mednarodne skupnosti in celotne zunanje politike, kot tudi v odnosu do notranjih odločitev;

⁹ UL C [...] [...], str. [...]

- (7) Unija želi zaščititi svoje interese in se izogniti nepotrebni neskladnosti med evropskimi in mednarodnimi sredstvi, ki so bili sestavljeni v Svetu Evrope ali druge

—
SPREJEL NASLEDNJE SKUPNO STALIŠČE:

Člen 1

Svet se je z namenom pogajanj v okviru Sveta Evrope o Dodatnem protokolu h Konvenciji iz leta 1990 odločil podpreti naslednja stališča:

1. Unija podpira pripravo Dodatnega protokola za spremembo Konvencije, ki se trenutno sprejema v okviru Sveta Evrope in zagovarja hitro dokončanje Dodatnega protokola, pravočasno za vrh voditeljev držav in vodstva Sveta Evrope v maju 2005.
2. Dodatni protokol mora glede financiranja terorizma zagotoviti, da se določila Konvencije o identifikaciji, zasegu in zaplembi sredstev in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem in mednarodnega sodelovanja v kazenskih zadevah med organi kazenskega pregona uporabljajo tudi v boju proti financiranju terorizma.
3. Dodatni protokol mora upoštevati potrebo po povečanju mednarodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, glede na določilo o podatkih o bančnih računih, ki jih ima katera koli oseba, ki je subjekt kazenske preiskave. To se mora v skladu s Protokolom z dne 16. oktobra 2001 h Konvenciji o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah med državami članicami Evropske unije razširiti na določilo glede podatkov o podrobnostih določenih bančnih računov in bančnih operacij, vključno z nadzorom bančnih operacij, ki so pomembne za cilje preiskave glede enega ali več kaznivih dejanj.

Člen 2

Države članice bodo zagotovile, da jim Protokol ne bo preprečil uporabe obstoječih sredstev, sprejetih v skladu z naslovom VI Pogodbe EU v zadevah, ki se obravnavajo v tem Protokolu oziroma v primeru sprejetja takšnih sredstev v prihodnosti.

Člen 3

Delegacija države članice, ki predseduje Svetu, bo v pogajanjih v Svetu Evrope s pomočjo Komisije usklajevala stališča delegacij držav članic in si prizadevala doseči skupno stališče glede vseh vprašanj, ki spadajo v naslov VI Pogodbe EU.

Člen 4

Države članice tudi usklajujejo svoja stališča s tekočim delom v drugih mednarodnih sosvetih in zlasti pri Projektni skupini za finančno ukrepanje pri pranju denarja (FATF).

Člen 5

Predsedstvo Sveta bo zahtevalo, da se pridružene države Romunija, Bolgarija in Turčija ter države Efte prilagodijo skupnemu stališču.

Člen 6

To skupno stališče nima vpliva na pooblastilo Komisije za pogajanja v imenu Evropske skupnosti, glede tistih delov Konvencije, ki jih zajema pravo Skupnosti.

Člen 7

To skupno stališče bo stopilo v veljavo z dnem njegovega sprejetja.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik